

„Nowa Reforma” wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie przed południem, a drugi po południu. Numer sobotni wychodzi codziennie przed południem.

Prenumerata wynosi:				
	rocznie	połrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W Krakowie	24 koron	12 koron	6 koron	2 koron
W Austro-Węgzech:				
z jednorazową przesyłką pocztową	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 hal.
z dwurazową	36 „	18 „	9 „	2 „ 20 „
z dwurazową przesyłką pocztową	36 „	18 „	9 „	3 „
z dwurazową przesyłką pocztową	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do ADMINISTRACJI „NOWEJ REFORMY” w Krakowie. Adres Redakcji i Administracji: KRAKÓW, ULICA JAGIELLOŃSKA 10. — Telefon Nr. 41.

Nakopiści nadsyłających Redakcji nie zwraca. W Lwowie sprzedaż numerów po 6 halery: w Różce dzienników A. OLSZEWSKIEGO, ulica Mińska 2 i w BIERZE PŁOŃNA ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOVA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

ZAMIEJSCOWA: Administracja „Nowej Reformy” i wszystkie urzędy pocztowe; MIEJSCOWA: Administracja „Nowej Reformy”.
Główna redakcja w Bydgoszczy: Agencja J. Hopasa i A. Sokołowski, ul. Sławkowska 2. — Biuro St. Karłowicza, Sukiennice.
Mandel Kretschmer, ul. Szewska. — Mandel J. Ekiem, ul. Marmelacka 18.
ZAMIEJSCOWA PRENUMERATA I OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmują: W Lwowie: Biuro dzienników: Ludwik Płoh, ul. Karła Łubińskiego 11. — S. Sokołowski, Paszaj Hausmann 9. — W PRZEMYSŁU: Hensel, ul. W. JAGIELLOŃSKA 10. — W WIEDNIU: Hermann Goldschmidt (sprzedawca popularnych numerów), Wollzeile 6. — M. Dales Nachl., Haasenstein & Vogler (także w Wymagach, Frankfurt a. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wroclawiu). — R. Appelb., R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — R. Schalek (Wollzeile). — W PARYŻU: Société Mutuelle de Publication Lorette, direct. Rue Rougemont 14.
OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracja „Nowej Reformy” za opłatą od miejsca wiersza drobnym pismem (serif) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — NADESŁANE po 60 h. od wiersza za każdy raz.
GŁOSY PUBLICZNE po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny cyfrowy, skomplikowany pierwszy raz 40 hal., następny po 10 hal. od wiersza.
ZAGŁOSZENIA do „Nowej Reformy” (prospekty, cirkulary, ogłoszenia i p.) przyjmują się za cenę 2 K. od 100 egz. dla zamawiaczy, a 1 K. od 100 egz. dla miejscowych prenumerat.

Franciszek Rawita Gawroński.

(Sylwetka jubilat).

Czterdzieści lat pracy w zawodzie pisarza polskiego obchodził w dniu dzisiejszym we Lwowie znany i ceniony na wielu polach literackiej działalności Franciszek Rawita Gawroński. Nie wielu w Polsce pracowników pióra i myśli danem było dożyć tak pięknej chwili, w której z błogiem zadowoleniem spoglądać mogą na bujny plon 40-lecia swojej pracy. W czestym zdrowiu, w pełni sił ducha i ciała autor „Bohdana Chmielnickiego” doczekał chwili, w której społeczeństwo niesie mu wyraz uznania i podziękę za trud życia, który skrytykował się w poważną zasługę narodową.

Oto kilka dat z życia jubilata: Franciszek Gawroński urodził się na Ukrainie w Stepankach w gubernii kijowskiej w r. 1846. Nauki gimnazjalne ukończył w Kijowie, tam też wstąpił w gorące lata sześćdziesiątych na uniwersytet. Z Kijowa przyjechał do Galicji, gdzie lat parę studiował gospodarstwo w młodej wówczas szkole rolniczej w Dublanach, stąd przeniósł się do Wiednia, gdzie w „Hochschule für Bodenkultur” odbywał prace naukowe nad przyrodniczymi i ekonomicznymi społecznymi. Następnie przez jakiś praktykuje na Ukrainie na roli, a dopiero od r. 1884 poświęca się zawodowej pracy literacko-publicystycznej.

Prace literackie Franciszka Gawrońskiego pojawiały się od r. 1869. Pierwszym pismem, które umieszczało twory Gawrońskiego, był lwowski „Dziennik Literacki”. Znajdujemy w rocznikach jego nawet poezje, ogłaszane bezimiennie.

Studia fachowe w Dublanach i Wiedniu odcisnęły na Gawrońskim na czas jakiś od literatury pięknej. Pracując on poważnie nad kwestiami gospodarczymi, a rezultatem tych studiów cały szereg poważniejszych prac z zakresu rolnictwa. Zaczynają je „Kazania sejmowe”, streszczenie rozprawy znakomitego agronoma czeskiego Fr. Horskiego, wydane w Warszawie w r. 1876. Następnie dziełem osobno wydane jest „Uprawa nasion buraków cukrowych” (Kijów 1882), dalej „Praktyczny podręcznik uprawy buraków cukrowych”, wydany po raz pierwszy w 1883 r., a odznaczony pierwszą nagrodą na konkursie Towarzystwa rolniczego w Poznaniu, „Szkolniki i choroby buraków cukrowych” (Petersburg 1883), „O uprawie chmielu” (Kijów 1884), „Uprawa roślin przemysłowych” (Kijów 1885), „Rolnictwo i Hodowcy” za rok 1888. W latach 1885 i 1886 pisze Gawroński krótkie ekonomie w „Przeglądzie Tygodniowym” warszawskim i cały szereg prac drobniejszych.

W r. 1883 Gawroński wyjeżdża za granicę. Czas dłuższy spędza w Szwajcarii, stamtąd przenosi się do Lwowa, gdzie w r. 1884 pracuje za redakcji Jana Dobrzańskiego w „Gazecie Narodowej”. W r. 1886 osiedla się w Warszawie. Tu początkowo pracuje w „Przeglądzie Tygodniowym”, następnie w „Kłosach” za redakcji Adama Piłgusa, a potem w „Gazecie Polskiej”, którą wówczas kierował Henkel. Za czasów warszawskich Gawroński oddaje się prawie w zupełności pracy literackiej. W tych czasach pojawiają się wychodzące jego powieści, drukowane przeważnie pod pseudonimem Rawity. Szereg ich rozpoczyna duża powieść „Na kresach” (1886), dalej powieści współczesna „Cmy nocne” (1887), „Na królewskim dworze” powieść historyczna z czasów bohatyryzmu w Kijowie Bolesława Śmiałego (1889), „Pau hetman Mazepa” (1889), „Dwie drogi” opowiadanie na tle pamiętnika (1887), nowela „O prawdę” (1887), „Poszukiwanie szczęścia”

(1890), „Charezy”, dwutomowa powieść historyczna z drugiej połowy XVIII w. drukowana w latach osiemdziesiątych w odcinku „Now. Reformy”, „Błędne ogniki” (1893), „Racławice” (1895), „Warszawa” (1896), „Marzenia” powieść współczesna (1896), zbiór nowel „Bohdan Chmielnicki”, powieść „Złotobrody Emir” (1896), „Z domu niewoli” (1896), „Dziki człowiek” i tomik nowel p. t. „Złudzenia” wydany w r. 1901.

Powieści Rawity pisywane są stylem pięknym, potoczystym, fabuła ich zajmująca, temata interesująca a w powieściach współczesnych aktualne. W powieściach Rawity znać wybitną, wynurającą się na plan pierwszy tendencję demokratyczną. Do najpiękniejszych powieści Gawrońskiego należy „Emir złotobrody”, osnuty na tle ruchów wolnościowych na Ukrainie w pierwszym ćwierćwieczu ubiegłego stulecia; duże powodzenie też miała dyloga z czasów Kościuszkowskich: „Racławice” i „Warszawa”. Akcja większości powieści Rawity czy historycznych, czy też współczesnych odbywa się na Ukrainie, tam gdzie autor urodził się, wychował i spędził młodość. Ukrainę, jej dzieje, lud i jego zwyczaje zna Gawroński doskonale; doskonale też odtwarza środowisko i ludzi. Działalność swą w literaturze pięknej zakończył Gawroński szeregiem „Legend ukraińskich”; rozrzucone one po pismach, prawdziwie piękne, powinny przecież ukazać się w książce.

W r. 1892 przeniósł się Gawroński na stałe do Galicji — pragnął, by dzieci jego wychowywały się w szkole polskiej. Na te lata pobytu pisarza we Lwowie i na wsi galicyjskiej przypada okres najżywoźniejszej jego działalności autorskiej.

Gawroński, który zawsze miał umiłowanie do historii i zajmował się nią żywo, co widoczne choćby z jego powieści historycznych, oddaje się jej teraz wyłącznie.

Dwutomowa historia ruchów hajdamackich w XVIII w. 1889, „Rok 1863 na Rusi”, 2 tomy z 1902 i 1903, a wreszcie „Bohdan Chmielnicki” ogromna dwutomowa praca, której tom I odznaczony został w roku zeszłym przez Akademię Umiejętności w Krakowie — to najpoważniejsze pod względem rozmiarów prace historyczne Gawrońskiego. Do historii Ukrainy odnosi się też rozprawa „Poselstwo Bieniewskiego (Umowa hadziacka)”. Z innych prac z zakresu historii pióra Gawrońskiego wymienić należy dwie serie studiów i szkiców historycznych (r. 1900 i 1903) „Skrajne dni 1868” (karta z dziejów żydowskich) wydane w roku 1906, Kraway gość we Lwowie 1855” (1906) i t. d. Przewodnik naukowo-literacki drukuje obecnie „Materiały do historii Polskiej XIX w. Działalność emigracji z r. 1831 na terenie Turcji do pokoju paryskiego”. Jest to ostatnia praca zasłużonego pisarza. Po za tym książkowym plonem, Gawroński ma na sumieniu literackim setki artykułów krytyczno-literackich i publicystycznych z najróżnorodniejszych dziedzin życia społecznego i kulturalnego, rozpruszonych po czasopiśmie.

We wszystkich tych pracach jubilat przeżywał zawsze szczerą myśl demokratyczną, umiłowanie rzeczy i spraw ojczyzny i zachowywał tradycje. Wierny przyjaciel naszego dziennika, i jeden z najstarszych jego współpracowników; po za kilku najwybitniejszych powieściami zamieszczał w „Nowej Reformie” cały szereg studiów i artykułów zawsze trafialem unyślu i duchem obywatelskim nacechowanych.

Dziś do Łożyny pod Janowem, gdzie od lat kilku stale mieszka rzeki, wiecznie czynny jubilat, zjeżdżając delegacje towarzystw dziennikarskich, literackich i naukowych, aby mu złożyć życzenia dalszej i również żoźniejszej działalności obywatelskiej i pracy autorskiej. A do

tych życzeń przylączyła się także i społeczeństwo polskie, wdzięczne za bogaty plon jego.

K. Baranowski.

Mandat samborsko-gródecki.

Kraków, 27 czerwca.

W artykule p. t. „Narodowy czy polski demokrat” pisał „Dziennik Polski” w numerze z dnia 25 b. m.:

W okręgu miejskim Sambor-Gródek, dotąd reprezentowanym przez s. p. hr. Wojciecha Dzieduszyckiego, stoją naprzeciwko sobie dwaj kandydaci: endeck hr. Skarbek i demokrat polski dr Doboszyński.

Pierwszy reprezentantem jest zwolennik „wymiany mózgów”, zdolnych jednocześnie dwie skrajne idee: dar grunwaldzki w kraju i przymierze wszech-polsko-germańskie w Wiedniu — drugi stronnikiem jest polskiej demokracji, idącej drogą prostą, wskazaną przez Ziemiakowskiego i Smolek. Pierwszy już samo przez to, że traktantem jest endecy, nieobliczalnym być potrafi w ewolucjach i niespodziankach politycznych, raz głosząc politykę „rewolucyjną” w Królestwie, znowu wiernopoddaniczą, to walcząc „hejże na Krzyżaków”, a równocześnie zaś kłując się z hakatyjszym narybkiem w Wiedniu i otrzymując odeń w zamian pochwałę „lojalnego sprzymierzeńca”, czego kandydat demokratów polskich dr Doboszyński nie ma. Bo żonglerstwo polityczne i udawanie, nieszczerść i podwójna gra na dwa fronty, intrygi i podżeganie, to są cechy endecy.

Wyborcy samborsko-gródeckiego okręgu powinni to mieć na względzie 30 czerwca, gdy kładąc na zwisko kandydata na kartce wyborczej, w ten sposób zadecydują, kto w parlamencie wiedeńskim, kto w Kole polskim ma być ich zastępcą?

Powinni mieć na względzie, że w razie wyboru hr. Skarbka, endecy, powiększona liczebnie, ten zuchwały wystąpi do walki zaczepnej, która tak szkodliwie odbija się na przedstawicielstwie naszym w Wiedniu.

Głośno były wypadki ostatnie w Kole polskim. Narodowi demokraci uzyskawszy prezesurę Kola, a więc wpływ wielki na tok spraw naszych, wzięli się do obrachunków z przeciwnikami. Najniebezpieczniejszymi wydali im się świetnie zorganizowani ludowcy, więc też im walkę wypowiedzieli. Szakany, intrygi, oszczerstwa w przybornych lajb-organach, były na porządku dziennym. Żaden środek nie wydawał się złym, byle prowadził do celu. A celem tym było zmuszenie ludowców do wystąpienia z Kola polskiego, tak aby pozostali endecy, jako najliczniejszą tam frakcją, mogli robić, co się im żywnie podoba. Kraj był świadkiem zajęć, których nigdy od Kola Kolem nie bywało... Zarwała walka na wsze strony. Wszelkopolscy reporterzy w wydawanych przez siebie pismach niemieckich, rzucali oszczerstwa na członków reprezentacji polskiej, na wiceprezesa Kola. Strunę jednak przed niewczasem zbyt silnie napięto, więc pękła. Pękła z trzaskiem, uderzając silnie inicjatorów tej kampanii. To ich przywódcę po części do opamiętania. Poczęli się cofać. Chwilowo musieli dać za wygraną. Przeciwnicy strunę byt hałaśliwie zapowiedziany sąd nad ludowcami, który w rzeczywistości stał się sądem nad endecyą i jej przewodcami. Z dzwinnym pośpiechem i z niebawmą zgodnością parli endecy do kompromisu. To się nie udało. Kolo polskie przyjęło znaną rezolucję, wolnej ręki.

Przerwana obecnie walka wybuchnie z całą siłą, gdy narodowi demokraci dostaną posiłki. Będziecie do dalszej kampanii ich stanie się bez kwesty wybór hr. Skarbka posłem. A wszystko to odczuje kraj.

Powinnością jest samborsko-gródeckich wyborców przez demonstracyjne oddanie swych głosów kandydatowi polskiej demokracji dr. Doboszyńskiemu z manifestować, że nie solidaryzują się

ze zgubną dla kraju polityką narodowych demokratów. Rzecz więc można: Kto chce wzmocnienia moralnego reprezentacji naszej w Wiedniu, kto pragnie dobra narodowego, komu dość już jest gospodarki endecków, kto nie zgadza się na żonglerstwo, jednoczące „dar grunwaldzki” w kraju z przymierzem braterskim z owiecznymi naszymi wrogami, którzy lat temu 600 na polach grunwaldzkich pamiętnie otrzymali cięgi — ten we środę dnia 30 czerwca, głosując na posta do Rady państwa z okręgu Sambor-Gródek, głos swój odda za dr. Adamem Doboszyńskim.

Jak nam ze Lwowa telefonują, wczorajsze popołudniowe „Słowo Polskie” przyniosło w telegramie ze Sambora wiadomość, że komitet wyborczy oświadczył się olbrzymią większością za kandydaturą hr. Skarbka.

Otóż, jak nam ze Sambora donoszą w drodze telefonicznej, wiadomość ta jest nieprawdziwą. Na posiedzeniu bowiem, na którym uchwała ta zapadła, z 50 członków komitetu zjawiło się tylko 38; na hr. Skarbka padło głosów 19, na dra Doboszyńskiego 17, na Ziemiaka 1, a jedna kartka była czysta. Dodac należy, że stronnictwo narodowo-demokratyczne zmobilizowało wszystkich swoich stronników w komitecie, gdy tymczasem zwolennicy dra Doboszyńskiego nie przybyli wszyscy. Mimo to hr. Skarbek nie otrzymał nawet absolutnej większości w głosowaniu, bo na 38 głosujących większość absolutna wynosi 20 głosów, a tych hr. Skarbek nie otrzymał (To nieprawdziwe doniesienie „Słowa Polskiego” jest najlepszym dowodem, jakimi środkami agitacyjnymi to pismo się posługuje. Przyp. Red.).

Otrzymujemy następującą korespondencję:

Gródek, dnia 26 czerwca.

Akcy wyborczą wzmożła się u nas dopiero w ubiegłym tygodniu. Komitet wyborczy urządził dla trzech głównych kandydatów osobne zgromadzenie, celem wysłuchania ich politycznego „Credo”; w poniedziałek dla Ziemiaka, we czwartek dla hr. Skarbka, wczoraj zaś dla dra Adama Doboszyńskiego. P. Ziemiak nie stawiał się ani w Samborze, ani w Gródku, aby przemówić na zgromadzeniu, nie fatygował Komitetu, tylko sam urządził dla siebie zgromadzenie agitacyjne. Hr. Skarbek również sam zwołał zgromadzenie za zaproszeniami dla inteligencji, a we czwartek przybył na zgromadzenie ogólne. Było ono nieliczne.

Zgromadzenie wczorajsze, urządzone dla dra Doboszyńskiego, było bardzo liczne. Sala wypełniona była po brzegi, również na ulicy znajdowały się tłumy publiczności. Kandydata powitano oklaskami i okrzykami: „Niech żyje!” Mowę kandydata odpowiedział interpelacje przyjęte głośnie oklaskami. Na zgromadzeniu tem stawia się cała inteligencja, w bardzo znacznej liczbie przybyli mieszczanie, przybyło też wielu przedmieszczan. Zgromadzenie zagałał prezes „Gwiazdy”, p. Le Bouton. Przewodniczącym obrano reagenta Henzega.

Dr Doboszyński, zabrawszy głos, powołał się na swoją przeszłość polityczną i na swoją działalność parlamentarną. Przedstawił nam się jako gorący patriota, szczery demokrat i obrońca praw ludu. Kandydat wyznaje program Polskiego Stronnictwa demokratycznego, opierającego się na zasadach wolności, równości i postępu, dąży do jak największego rozwoju narodowości przy utrzymaniu naszego stanu posiadania; daleki jest od szowinizmu, posuwającego egoizm narodowy do niesprawiedliwości.

Mowca wykazywał następnie ścisły związek między miastami a ludnością wiejską, dalej wskazywał na zadania, jakie parlament ma przed sobą, przedstawił sytuację finansów państwowych i krajowych, rozstrząsał projekta po-

datkowe, kwestę drożyzny, wskazał na ciężary, jakie spadną na kraj z podwyższenia taryf kolejowych, a oparłszy się na ostatniej mowie dra Kolischera omówił pracę ustawodawczą w parlamencie i zajął się w Kole polskim. Mowca oświadczył się za jaknajślisniejszą solidarnością Kola.

Jako autonomista ganił Rusinów, że są przeciwnikami autonomii. Że ich reprezentacja parlamentarna nie popiera Kola polskiego w walce o autonomię, pomimo wspólnych interesów obu narodów w tym kierunku i wywołał, że konieczność obrony wspólnych interesów doprowadzi do tego, że obie reprezentacje parlamentarne zbliżą się do siebie. Omówiwszy następnie kwestię żydowską i kwestię sojuszu z innem narodem w Austrii, poruszył sprawę nieosławiańska.

Następnie odpowiadał dr Doboszyński na interpelacje. Interpelacje te, zgłoszone przez kilku zwolenników hr. Skarbka, a mające na celu wytworzyć dla kandydata nastroj nieżyczliwy, nie dopięły tego celu; jasne bowiem odpowiedzi dra Doboszyńskiego dały najlepszy dowód jego intencji.

Imieniem żydów podziękował kandydatowi p. Landau za stanowisko jego w sprawie żydowskiej, a mieszczanin Rap w przemowie, wygłoszonej po rusku, natarał na interpelantów narodowo-demokratycznych i zgłosił wniosek, aby dra Doboszyńskiego ogłoszono kandydatem, co zgromadzenie przyjęło przez akklamację.

Po przemowach kilku jeszcze mowców zgromadzenie zamknięto.

Uczestnicy zgromadzenia powszechnie wyrażali zdanie, że dr Doboszyński otrzyma w Gródku znacznie więcej głosów, niż wszyscy inni kandydaci razem i że jego wybór już w pierwszym głosowaniu jest niewątpliwie pewny.

Lwów, 27 czerwca.

„Narodowy komitet” ruski ogłasza w „Dile” kandydaturę Alojzego Dobrzańskiego, radcę wyższego sądu kraj. we Lwowie, na okręg samborsko-gródecki.

Z kraju.

Rezygnacja burmistrza tarnowskiego. Piszą nam z Tarnowa: W sprawie rezygnacji burmistrza dra Tertila odbyło się we czwartek 24 b. m. posiedzenie Rady m. Tarnowa pod przewodnictwem wiceburmistrza dra Goldammera, który odczytał pismo dra Tertila z jego rezygnacją bez podania powodów, a zarazem uchwałę magistratu, który rezygnacji nie przyjąwszy, wystąpił z prośbą, aby burmistrz na swem stanowisku pozostał.

Następnie zabrał głos dr Tertil i zaznaczył, że wszystko, co robił, było z korzyścią dla miasta. Sprawa zakupna gazowni nie była tak ważna, aby musiał ustąpić, aczkolwiek pod względem ekonomicznym przynosił miastu ogromne korzyści. Musi zaprzestować przeciw zarzutom, jakoby cośkolwiek go łączyło z właścicielami gazowni. Przeszedł następnie na teren stosunków w Radzie, które nie należą do najlepszych, czego dowodem jest to, że często burmistrz z magistratem przed Radą zasiadają jakby w roli oskarżonych. Zaczęły do pracy brakto, a chociaż magistrat w swym składzie jest dobry, to go rozbilo. Obecnie nawet asesory dekompletują posiedzenie. Jako burmistrz czuje się mowca skompromitowanym i z tego powodu wnosi rezygnację.

Z kolei asesor Szatko zgłosił wniosek, aby rezygnacji nie przyjmować, a asesorem Schubertowi i Silbergowi udzielić nagany.

Ks dr Zygmuliński nie widzi powodu rezygnacji, przyczyną zaś niezadowolnienia z burmistrza upatruje w jego taktyce, oraz z pośpiechu do d

klubie lekarskim.

Z cyklu opowiadań M. M. Miasznickiego „Mili ludzie”.

(Przekład z rosyjskiego).

(Dokończenie.)

— A ta pani tam z trenem! Ale co tu pań! To pewnie wszystko akuszerki!

— Ależ skądże akuszerki, to są żony lekarzy.

— Przecież nie wszystkie są żonami, pomyśl, na każdego wypadłoby chyba po trzy lub może więcej, przecież to nie Mahometanie!

— Ojcie, wiesz, że z Tobą to lepiej nie iść już nigdzie!

— A to nie chodź, pokać nie będę, a sama mnie tu ciągnęłaś. Ale wiesz, lepiej nie zbliżaj się do tych panów zanadto, bo dostaniesz jeszcze jakiej choroby, jeżdżą po różnych dyfteriach, zapaleniach i potem tutaj do klubu.

— Przecież oni się przebieżają!

— Pocóżby się mieli przebieżać, oni nawet uwagi na to nie zwracają. Jak będziesz miała tańczyć z którymś, to wpiersi spytaj, jakie on choroby leczy: zaraźliwe czy nerwowe? Jeżeli nerwowe, to tańcz bez obawy — słyszysz?

— Dobrze, ojcie!

— Waria, powachajno, jak to tu karbol załatuje!

— Nic nie czuję!

— No to masz nos popsuty, widocznie tu dezynfekcję robili. Mają słusność, bo tu przyjechało, to to samo, co iść odrazu do szpitala.

— Przestań ojcie, koncert się zaczyna, jakiś brunet z trąbką wchodzi na estradę.

— Z trąbką? ot taką muzykę to lubię. Graj

bracie, a dobrze! Waria, a nie wiesz, „z jakich” to ten grajek?

— A skądże ja wiedzieć mogę, tu nie ma programów.

— Ja myślę, że on z Węgrów, pamiętasz jak to na letnieniu mieszkaniu tam w Sokolnikach przychodzili do nas tacy muzykanci z trąbkami. Pan nie wie kto to na tej trąbie gra? — zwrócił się z pytaniem kupiec do sąsiada w okularach.

— To jest doktor, członek tego klubu.

— Czyżby to był doktor! No proszę, a ja go miałem za Węgra. Wesoly doktor, od takiego to i umrzeć wesoło, widzisz jak zakończy i trylów nie żałuje, bravo!

— Ojcie, ja wyjdę już!

— Nie wolno, zresztą gdzie chcesz iść?

— Przestań tak mówić, doprawdy wyjdę!

— No to już milcz. Teraz zaczyna ktoś śpiewać, znów pewnie jakiś doktor.

Dziewczynka zajęła miejsce, a kupiec odszedł ku drzwiom. Część koncertu skończyła się i publiczność rozeszła się po klubie.

— Waria, Waria, jestem tutaj, a ty tam kogo masz?

— To brat naszego Andrzeja Wasilicza, student.

— Bardzo mi miło — odrzekł kupiec, podając mu rękę. — Pan też lekarzem?

— Także! — odrzekł student.

— To cudownie, to znaczy, że w całej waszej rodzinie są takie morderce skłonności. Pan zabawił moją Warię — prawda?

— Naturalnie, prosiłem już panią do pierwszego kadryla.

— A cóż to znaczy tylko do kadryla. Trzeba i do walca i do polki. Pan na którym kursie?

— Na ostatnim.

— Ach jak to dobrze, mam właśnie taki ból pod ósmym żebrzem, dotknąć się nie mogę, o daj pan rękę, tutaj!

— Przepraszam pana, ale ja leczyć nie mam jeszcze prawa, pomów pan z moim bratem.

— Już mówiłem, a on śmiał się i rzekł: Pluń na to żebro, odczekałeś je i basta.

— No widzi pan. Czy pan po raz pierwszy w lekarskim klubie?

— Pierwszy raz, Waria mnie namówiła.

— Ale o! i muzyka zagrzmiła, rozpoczęto walc. Kupiec zadowolonym wzrokiem patrzył na tańczącą młodzież.

— Medycyna na obie ręce i na obie nogi, a ten w okularach tak skacze, jak gdyby go całego synapizmanami obłożyli — rzekł śmiejąc się kupiec. — Waria masz już dosyć?

— Dosty, w głowie mi się zakręciło.

— Waria, a co to za pokój?

— To salon.

— Ot niczego, tylko kanapy, zdaje się, są niewygodne, położyć się nie można.

— Ojcie, przecież tu kłaść się nie wolno.

— A to do czego? Ty tańczysz, a ja co będę robił? Zdrzemnę się w antrakcie. Jeżeli lekarze klub założyli, to każdy tu powinien mieć zupełną swobodę. Jeżeli dali kanapę, to powinna być wygodna, jak podwójne łożo, a to co, drucik, nie kanapa! Słuchaj, a bufet jest?

— Nie wiem.

— Dlaczego nie spytałeś się swego studenta.

Ojciec tak wiele dla ciebie robi, a ty się nawet nie zatroszczyłeś! Zdaje mi się, że tam są stoły, wprost drzwi, może to bufet! A rzeczywiście, bufet, ale tam pewnie aptekarska zakąska, wszystko pewnie na uncje i gramy; chce mi się jeść, ale się boję! Te kieliszki na przykład, jak miarki od kropki.

— Ojcie, siadźmy i każ coś podać.

— Boję się, bo wstanie głodny; każę dać kółt, a oni mi dadzą jaką pigułkę.

— Ależ student mówił, że tu doskonale jedzenie.

— No, być może. Ale co to za recepta tu leży?

— To „menu” kolacyjny.

— Czytaj Waria, ale czy to po łacinie, czy po naszemu.

— Po rosyjsku pisane. Majonez z ryby.

— Z jakiej?

— Nie wiadomo.

— A co dalej?

— Kuchety „a la cardinal”.

— To znaczy rzymskie jedzenie.

— Na koniec lody, i to wszystko

inwestycy. Burmistrz — zdaniem mowcy — powinien Radzie przedstawić program finansowy, zwłaszcza przy tak ważnych sprawach, jak wodociągi, elektrownia i gazownia; nadto sądzi, że burmistrz po wziętych wyjaśnieniach rezygnację cofnie.

To samo zapatrywanie wyrażają dr Rappaport i Holzapfel, którzy ostro odpowiadają asesorowi Szatce. Po przemowie asesora Silbiger, dr Schützler zarzucił Szatce, że pierwszy złamał solidarność magistratu.

Dr Goldhammer zaznaczył, że rezolucja Szatki ze względów prawnych jest niedopuszczalną i że jej nie podda pod głosowanie. W dalszym ciągu przemawiali dr Merz, dr Offner dr Ringelheim, Szatko, a wszystkie mowy zdążyły do tego, aby dr Tertit cofnął rezygnację. Kiedy zaś wniosek magistratu przyjęto jednogłośnie, burmistrz dr Tertit rezygnację cofnął.

Burza gradowa przeciągnęła we czwartek 24 b. m. nad Samborem i okolicą i zniszczyła wiele pól. W okolicy Komarna znaczne obszary zboża doszczętnie zniszczone.

Z naszych zdrowiości. Do Truskawca do 16 b. m. przybyło drużyn 679, osób 954.

Pod kotłami podługą ginął w nocy z czwartku na piątek pomiędzy Chyrowem a Głęboką, niejaki Szymon Draus. Na miejsce wypadku wyjechała ze Sambora komisja sądowo-lekarska.

Wiec krakowskiego nauczycielstwa.

Kraków, 27 czerwca.

W dalszym ciągu wczorajszego wiecu nauczycielstwa krakowskiego w sali Rady miejskiej referat na temat polepszenia bytu nauczycieli tymczasowych wygłosił p. Robak, sekretarz krakowskiego „Ogniska”. Referent szczegółowo omówił budżet nauczyciela ludowego i zaznaczył, że przy obecnej sytuacji nauczyciel nie jest w stanie ani żyć normalnie, ani też z odpowiednią energią odpowiedzieć niejednokrotnie swoim obowiązkom zawodowym. — Nauczyciel tymczasowy nie ma nawet 60 proc. tego dochodu, jaki posiada nauczyciel stabilizowany; pozostaje mu nieda albo zaciąganie długów. Stabilizacja jest więc konieczną z chwilą złożenia egzaminu kwalifikacyjnego. Referent żąda utworzenia instytucji t. zw. „latających zastępców”, oraz wskazuje na to, że kwinkwennia powinny być liczone od czasu złożenia egzaminu kwalifikacyjnego, a nie dopiero od chwili stabilizacji, gdyż w ten sposób nauczyciele tymczasowi, nasycając niejednokrotnie po 10 lat czekać na stabilizację są pokrzywdzeni. Żąda dalej, aby nauczycielom tymczasowym udzielano urlopów płatnych — a nie jak to obecnie się dzieje, gdzie n. p. jednemu z tymczasowych nauczycieli powiedziano, że urlop dostanie, jak sobie zastępcę opłaci. Mowca zwraca następnie uwagę, na pomyślnie załatwienie przez sekcję szkolną Rady m. Krakowa petycji o pomoc materialną dla nauczycielstwa tymczasowego. Dzięki życzliwości sekcji szkolnej i prezydenta dra Lea wyasygnowano dla nauczycieli tymczasowych w Krakowie 6000 K, które najbardziej potrzebującym wypłacono jako dodatek drożyzniowy. Wywody swoje szczegółowo opracowane zakończył referent następującą

rezolucją:

Nauczycielstwo zgromadzone na wiecu w Krakowie uchwała — domagać się:

1) zmiany ustawy z dnia 11go czerwca 1905 r. w tym kierunku, aby stabilizacja nauczyciela następowała z urzędu z chwilą złożenia egzaminu kwalifikacyjnego,

2) stałego dodatku do płacy dla nauczycieli tymczasowych do czasu dokąd zmiana powyższa nie zostanie przeprowadzona, w tej wysokości, aby płaca nauczyciela tymczasowego w Krakowie wynosiła 70 proc., 80 proc. i 90 proc. płacy nauczyciela stałego odnośnie do kwalifikacji posiadanych.

3) Ze względu na dobro i rozwój szkół nauczycielstwo domaga się nie dobowego etatu w szkołach, ale natychmiastowej organizacji nowych szkół z klas równorzędnych tych szkół, w których frekwencja z lat trzech przemawia za utworzeniem nowej szkoły.

4) Aby Rada szkolna okręgowa w konkursach na stale posady dodawała słowa: „i na posadę ewentualnie opróżnić się mogącą przy tej sposobności”.

5) Aby przy obsadzaniu posad stałych dawały pierwszeństwo latom służby, a tylko w razie równych lat służby, kwalifikacji i aplikacji pierwszeństwo przysłać należy kandydatowi, posiadającemu wyższe wykształcenie.

6) Aby dodatki pięcioletnie przysznawano od dnia złożenia egzaminu kwalifikacyjnego.

7) Aby dodatek na mieszkanie nie wynosił dla nauczyciela tymczasowego w Krakowie 10 proc. jego płacy, ale 70 proc., 80 proc., 90 proc. dodatku na mieszkanie nauczyciela stałego.

8) Aby utworzone w Krakowie posady stałych zastępców tak zw. „latających nauczycieli”.

9) Aby nauczycielom tymczasowym, przygotowującym się do egzaminu wydziałowego, udzielać urlopu płatnego.

Rezolucję powyższą zgromadzenie na wniosek p. Gincela przyjęło wśród oklasków przez aklamację.

Dodatki pięcioletnie.

Następny referat o dodatkach pięcioletnich i polepszeniu bytu nauczycielstwa wygłosił dyrektor p. Maciołowski. Referent, przechodząc kolejno warunki, wśród jakich nauczyciel spełnia swoje obowiązki zawodowe i rodzinne, wskazuje na smutny fakt, że ten stan, który spełnia takiej olbrzymiej doniosłości zadanie społeczne i narodowe, jest tak marnie sytuowany, że w obecnych warunkach formalnie nie jest w stanie utrzymać się z pobieranej płacy. — Konieczną jest tedy poprawa bytu materialnego, któryby pozwolił nauczycielowi ludowemu na godną swego stanowiska egzystencję. Po cyfrowym przedstawieniu pobieranych plac, oraz po omówieniu stosunku płacy do lat służby, mowca przedłożył zgromadzeniu następującą rezolucję, wśród oklasków uchwaloną przez zgromadzenie:

Wiec nauczycielstwa ludowego w Krakowie poleca zarządowi krajowego Związku nauczycielstwa ludowego, aby wygotował memoriał wnieść się mający na najbliższej sesji Sejm krajowego we Lwowie z żądaniem: 1) uregulo-

wania sprawy pięcioletnich dodatków dla nauczycieli ludowych; 2) uregulowania sprawy załeczek udzielonych na place nauczycieli.

Referent objaśnia zarazem, że nauczycielstwo nie odstępując od zasadniczych postulatów, stara się o spełnienie na razie choć drobnej części swoich zadań, ze względu na obecne trudne położenie ekonomiczne.

Dyskusja.

Prezes „Ogniska” nauczycielskiego r. m. Nowak wyraził obawę, co do taktyki obecnej stawiania poszczególnych postulatów z osobna, gdyż w ten sposób inne, na których nauczycielstwo nie mniej zależy, mogą zostać przez Sejm zignorowane.

P. Gincel zaznacza, że nauczycielstwo, nie wyrzekając się swoich postulatów, powinno w granicach możliwości częściowo starać się o spełnienie swoich zadań, co może przynieść korzystniejsze rezultaty dla całej akcji o poprawie bytu.

P. Danzinger podzieli również zdanie, aby nauczycielstwo choć częściowo starało się uzyskać poprawę bytu. Oświadcza się również za tem, aby i rząd przychylił się w części do budżetu szkolnictwa ludowego, ale z zastrzeżeniem nienaruszenia autonomii krajowej.

Po przemowach pp. Szczucińskiego, ks. Kraupa, Wolmutha, Nowaka, Danzinger i Gincela przewodniczący przystąpił do ostatniego punktu porządku obrad — wniosków i interpelacji.

Wnioski.

P. Gincel zgłasza następujące wnioski: Wiec uprasza Radę szkolną krajową o unormowanie egzaminu wstępnego do szkół średnich w ten sposób: 1) aby egzamin ten nie mógł się odbyć przed klasyfikacją uczniów szkół ludowych; 2) aby uczniów nie dopuszczano do egzaminu w szkołach średnich bez świadectwa ze szkoły ludowej. Wniosek powyższy po krótkiej dyskusji został jednogłośnie uchwalony, podobnie jak i wniosek o zwrócenie się wiecu z prośbą do Rady szkolnej krajowej o przyspieszenie wypłaty emerytury uchwalonej przez Sejm jeszcze w roku 1908.

P. Danzinger zgłasza wniosek do prezydium, aby na wiecu oświatowym, jaki się ma odbyć w połowie września b. r. w Krakowie, postarano się o fachowy referat o kształceniu dzieci umysłowo nierozwiniętych.

Na tem przewodniczący dyrektor Parczyński zamknął obrady wiecu, dziękując uczestnikom za liczne zjawienie się i żywe zainteresowanie, które daje gwarancję pomyślnego załatwienia postulatów nauczycielstwa ludowego.

W charakterze gościa wziął udział także poseł na Sejm krajowy prezydent miasta dr Leo, który z zainteresowaniem przysłuchiwał się wywodom referentów.

Kronika.

Dziś:

Kraków, niedziela 27 czerwca.

Kalendarzyk kościelny: Władysław kr. w.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 3 min. 34, zachód o godz. 7 m. 51; długość dnia godzin 16 min. 17.

Teatr miejski w Krakowie: po poł. o godz. pół do 4 „Postanowie nr. 6666”, wieczorem „Opowieści Hoffmana”.

Teatr ludowy: po poł. „Mała Schwarzenkopf”, wieczorem „Otello”.

Walny zjazd Straży Polskiej o godzinie 10 rano.

Druga wycieczka Kółka matematyczno-fizycznego do Bielani i Tyńca statkiem parowym.

Wielki festyn Koła pań T. S. L. w parku Joreana.

Wystawa prac rysunkowych uczniów wyższej szkoły przemysłowej rano od 9—1 i po poł. 3—4.

Strzelnica: Końcowe strzelanie i obiór króla kurkowego.

Uroczystość „Wianków” na Wiśle wieczorem.

Teatr miejski we Lwowie: „Safandyl” (występ W. Rapackiego).

Dar grunwaldzki. Do administracji „N. Reformy” nadesłali: Kazimierz Rokosowski 10 rubli, M. B. z Podgórza zebrane na jubileusz 25-letniej pracy nauczycielskiej J. Bieleś 12 K, J. K. 5 K, J. Rogozówna 5 K, kl. I 18 K, kl. II 26 K, kl. III 29 K 50 b, kl. IV 20 K, kl. V 20 K, kl. VI 11 K, kl. VII 23 K, kl. VIII 9 K 35 hal., — razem 186 K 85 hal.

Rada powiatowa krakowska ukonstytuowała się po nowych wyborach, wybierając prezesem dra Stefana Skrzyńskiego, wiceprezesem dra Witolda Milleskiego. Do wydziału powiatowego wybrano z kuryi większych posiadłości członkiem ks. Wądołnego, zastępcą ks. Michalika; z kuryi gmin wiejskich członkiem p. Józefa Serczyka, zastępcą p. Tomasza Zberusa; z kuryi wielkiego przemysłu i handlu członkiem hr. Władysława Mycielskiego, zastępcą p. Jakóba Judkiewicza; z pełnej Rady członkami dra Franciszka Paszkowskiego i p. Jana Mola, zastępcami zaś hr. Kazimierza Osiecińskiego-Czapskiego i Józefa Czubra; wreszcie na zastępcę wiceprezesa dra Milleskiego jako członka wydziału wybrano p. Tomasza Młodzianowskiego; do Rady szkolnej okręgowej delegowano p. Józefa Cieśliewicza i p. Józefa Serczyka.

Dr Stefan Skrzyński obejmując przewodnictwo w krakowskiej Radzie powiatowej, po marszałku powiatu, p. Janie Skirlińskim, który zarówno na tem wybitnym stanowisku, jak w ogóle przez uczestnictwo swoje w pracach Rady powiatowej, wybitnie i powszechnie uznany pożyty dla powiatu i kraju zasługi. Dość przypomnieć, że był on założycielem Powiatowej Kasy Oszczędności, która z małych zaczątków rozrosła się i stała się potężną instytucją finansową, oddającą w pierwszym rzędzie włościanom wielkie usługi. Niestety poważny wiek nie pozwolił zastępnemu marszałkowi brać nadal udziału w pracach Rady powiatowej, której sprawom poświęcił lat tyle żmudnej i ofiarnej działalności.

Dr Stefan Skrzyński, z powodu słabości marszałka, już od dłuższego czasu kierował sprawami

Rady powiatowej, wywłaszczając się chlubnie z trudnego niemasz zadania. Jego wybór daje gwarancję, że dalszy rozwój spraw powiatowych zapewnią na przyszłość.

Obchód „Wianków” z powodu niepewnej pogody nie odbył się wczoraj i został przełożony na dzień dzisiejszy. Mimo niepogody pędziły wczoraj tłumy ludności nad Wisłę.

Odjazd studentów rosyjskich. Wczoraj o godzinie 10 wieczór odjechała z Krakowa podługim pociągami do Wiednia, po czterodniowym pobycie w naszym mieście, wycieczka studentów uniwersytetu petersburskiego, którzy wraz z prof. Pogodinem odbywa wakacyjną wycieczkę po Europie. Na dworcu pożegnał gości petersburskich krakowski komitet z prof. Dziechowskim i p. Waga, przedstawicielem młodzieży akademickiej.

Odjazd na doroczny zlot sokoli (w Wadowicach) z dworca krakowskiego nastąpił we wtorek 29 b. m. o godzinie 5 min. 38 rano. Zbiórka na dworcu krakowskim. W Wadowicach o godzinie 12 w południe wkraczał uczestnicy zlotu w 4 grupach na rynek, dowódcy złożyli swe raporty, poczem nastąpił uroczysty pochód całego sokolstwa na miejsce popisu publicznego. Tam nastąpił ogólna próba ćwiczeń, a o g. 4 i pół po południu rozpoczęło się zlot publiczny wedle ogłoszonego programu. Koniec zlotu nastąpił o g. 7 wieczorem, poczem odbędzie się zabawa ogrodowa.

Jubileusz dyrektora Rygiera. Dzisiejsze przedstawienie „Otella” w teatrze ludowym będzie przedstawieniem jubileuszowym, gdyż dyr. Rygiel obchodzi dziś trzydziestolecie swej pracy artystycznej na deskach scen polskich. Jak się dowiadujemy szersze sfery publiczności krakowskiej mają wziąć udział w owacy, jaka z okazji jubileuszu urządzona zostanie na dzisiejszym przedstawieniu wybitnym artyście dramatycznemu i zastępnemu dyrektorem, który zwłaszcza na stanowisku kierownika polskiego teatru w Poznaniu dobrze zastąpił się sprawie polskiej.

„Nowości ilustrowanych” ostatni numer zawiera szereg aktualnych ilustracji i zajmujących artykułów, między innymi: Wycieczka Rady miasta Krakowa i Podgórze do wodociągu. Obrazki z wycieczek krakowskich. Pogotowie ratunkowe w Zakopanem. Trzęsienie ziemi w południowej Francji. Demonstracja młodzieży akademickiej w Krakowie (przed pałacem biskupa). Przemysł — Słowackim. Jubileusz zastępnego pedagoga. Zgon najstarszego posła (b. p. dra Fruchtmana). Zgon sędzięgo-obywatela (ś. p. dr Ignacy Karacz). Wycieczka automobilistów i w. i.

Z Uniwersytetu. P. Jakób Bienenstock, nauczyciel gimnazjum w Wadowicach, rodem z Tarnowa, otrzymał w Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora filozofii.

Z Towarzystwa Filozoficznego w Krakowie. We środę 30 czerwca o godz. 6 po południu odbędzie się w sali seminarium filozoficznego (Anny 12 parter) odczyt ks. prof. Gabryli p. t. „Najnowsze poglądy na budowę materii”. Po odczycie wolna dyskusja. Goście wprowadzeni przez członków są mile widziani.

Z krakowskiej policji. „Wiener Ztg” donosi: Minister spraw wewn. zamianował komisarza policji Karola Kroczyńskiego starszym komisarzem przy dyrekcji policji w Krakowie.

W Seminarium nauczycielskiem żeńskim w Krakowie odbył się egzamin dojrzałości pod przewodnictwem radcy Mieczysława Zaleskiego, inspektora krajowego w dniach od 16—24 czerwca. Egzamin zdały: Artztówna Jadwiga, Bulówna Maria, Batkówna Stanisława z odzn., Biłkówna Józefa, Boczkówna Anna z odzn., Chmielowska Maria, Dąbrowska Helena, Dobrowolska Maria z odzn., Druciakówna Bolesława, Dziągiewicówna Jadwiga, Dynowska Jadwiga z odzn., Fiedor Emma, Foxówna Maria z odznaczeniem, Grafiówna Bronisława, Jasieniakówna Bronisława z odzn., Heydówna Stanisława, Karasińska Wanda z odzn., Kaszycka Zofia z odzn., Knapikówna Zofia z odzn., Kosobucka Maria, Korotówna Joanna, Krausówna Maria z odzn., Krotoska Maria z odzn., Kruczkowska Anna, Kulczyńska Zofia z odzn., Kunzówna Teodora z odzn., Kunzówna Waleria z odzn., Kutkówna Janina z odzn., Lisowska Maria z odzn., Malikówna Helena, Masłówna Anna, Matyjanowa Maria, Mrozówna Stefania, Paszcówna Janina z odzn., Piwowarczykówna Stanisława, Piłkówna Maria z odzn., Profiakówna Maria, Rathówna Stanisława, Schmidówna Henryka, Serwońska Maria, Siwówna Anna z odzn., Skabowska Bronisława z odzn., Sliwówna Helena, Sowińska Stefania z odzn., Starkówna Teresa z odzn., Stępniewska Maria, Świdarska Stefania z odzn., Taborska Józefa z odzn., Tuchowska Maria z odzn., Udziałkówna Zofia, Wadowna Olimpia z odzn., Witkowska Zofia, Wójcikówna Agnieszka, Wójcikówna Maria z odzn., Wysoczańska Maria z odzn. Do egzaminu poprawczego przeznaczono 3.

Egzamin dojrzałości uczenie prywatnego seminarium im. Św. Rodziny odbył się pod przewodnictwem ks. kanonika Marcellego w dniach od 24—29 maja. Egzamin zdały: Adersfeldówna Jadwiga, Antosiakówna Franciszka, Dankówna Katarzyna, Januszkiewicz Paulina, Kobieliówna Stefania, Kornecka Maria, Kowalkowska Stefania, Lucenko Wanda, Paleczkówna Henryka, Stępcówna Maria, Sukniwickówna Zofia, Szymonowska Helena, Woźniakówna Zofia, Wójcikówna Maria, Zimmerówna Alojza. Reprobowano na rok 8, do egzaminu poprawczego przeznaczono 7.

Egzamin dojrzałości prywatystek odbył się pod przewodnictwem radcy Tytus Słonieńskiego w dniach od 1—11 czerwca. Egzamin zdały: Albińska Józefa, Brachłówna Otylia, Cholewska Maria, Dombińska Zofia, Dutkiewiczówna Helena, Dziurówna Maria, Gołębiowska Maria, Haftkiewiczówna Józefa, Hieklewiczówna Maria, Kłosinska Zofia, Kacka Maria, Zabędziówna Julia, Machnicka Ewa, Maciaszkówna Franciszka, Majowska Helena, Marcisiewiczówna Felicya, Matusikówna Petronela, Moczulska Eugenia, Przybylska, Ptaszyńska Honorata, Rożnińska Maria, Stupka Maria, Soleccka Wilhelmina, Studniarzówna Jadwiga, Szlegiewiczówna Maria, Taborska Maria, Ursłówna Zofia, Stankiewiczówna Jadwiga, Stefczykówna Maria, Wejwłodówna Karolina, Wojnarówna Karolina, Zielińska Feliksa. Reprobowano na rok 14 (czternaście), do egzaminu poprawczego przeznaczono 16.

Raniony w zabawie. Wczoraj po południu o godz. 6 w czasie zabawy na blichach, 15-letni uczeń gimnazjalny C. E. został przypadkiem przez kolegę uderzony kijem z całej siły w głowę. Uderzenie omal nie pozabawił ranionego oka. Opatrzył go pogotowie ratunkowe.

Napad rabunkowy. Wczoraj około godziny 10 wieczór na wracających w Dębniakach ulicą Pocztową do domu małżonków Józefa i Małgorzaty Kasińskich napadł w zamiarze rabunkowym 18-letni J. Michalik, z zawodu rybak. Michalik będąc silnie pijanym z dobytym nożem rzucił się na Kasiń-

ków, zadając im kilka ran. Na miejscu wypadku interweniowała żandarmeria i towarzystwo ratunkowe, które rannych opatrzyło. Michalika aresztowano.

Z Uniw. lwowskiego. Dziekanem wydziału filozoficznego został wybrany prof. dr Józef Nussbaum.

Zmarli:

Jan Gregorczyk, podstarszy cechu brzoźników, zmarł w Krakowie, przeżywszy lat 79.

Opera.

Mieliśmy wczoraj nareszcie jedno z tych przedstawień operowych, w których zespół artystyczny wokalny stanął w zupełności na wysokości swego zadania. „Cyganeria” Pucciniego dzięki swemu pierwotkowi lirycznemu i obfitości melodii, ułożonych z wielką finezyą i prostotą zarazem, dzięki bogactwu instrumentacji należy dziś w repertuarze europejskich scen operowych, do utworów podstawowych, które rozścielają rozległe pole do popisu wokalnego zarówno poszczególnym wykonawcom jak i całemu ansamblowi. Artysta śpiewak i reżyser mają tu rozległy teren do wydobycia wszystkich tych współczynników, które warunkują powodzenie nowoczesnej opery. Udało się to wczoraj, przedstawienie odniosło zupełny sukces.

Pani Irena Bohusa w partii Mimi stwarza typ tohaterki Murgera pod każdym względem zaspokajającej daleko sięgające wymagania artystyczne. Niepowszednie zalety głosu ujmującego świeżością w całym repertuarze, swoboda i pewność w opaniowaniu partii, szlachetność w sposobie jej ujęcia i przeprowadzenia, głęboki podkład uczucia i liryzmu, jaki śpiewaczka nadaje partii — wszystko to sprawiło że partia Mimi dominowała w zespołach opery i była punktem oparcia dla całości.

P. Łowczyński w partii poety Rudolfa znalazł sposobność rozwinięcia wszystkich swych artystycznych zasobów. Zespołu dopełnili bardzo poprawnie pp. Ludwigo Okoński, Tarnawski, oraz p. Miłowska, wszyscy gorąco oklaskiwani za wyborowy zespół, a wyróżniony p. Tarnawski za pieśń w akcie ostatnim. — Chóry i orkiestra, trzymane dzielnie i energicznie ręką p. Stermicza, nie zachwały się nigdzie. Zbirowe sceny przygotowane umiejętnie, wystawa staranna i duży ruch na scenie — wszystko to zapewniło „Cyganeryi” sukces nie doraźny. Teatr był przepelniony. Pr.

Przesilenie kanclerskie.

(Tel. „N. Reformy”).

Berlin. Ks. Bülow na wczorajszym posłuchaniu w Kiel prosił cesarza o natychmiastowe uwolnienie. Cesarz odmówił w obecnej chwili, przyczem wskazał, że według jednomyślnego przekonania rządów związkowych jest rychłe przyjęcie do skutku reformy finansów państwowych kwestią życiową dla wewn. polityki i stanowiska państwa na zewnątrz. W tych okolicznościach cesarz nie może zająć się życzeniem kanclerza, iż prace około reformy finansów państwowych nie wydadzą pozytywnego rezultatu, odpowiedniego do przyjęcia przez rządy związkowe.

Berlin. W rozmowie z cesarzem, która trwała trzy godziny Bülow wyśnaczył powody dla których chce ustąpić. Jest to jego silne postanowienie; chce ustąpić i ustąpi, ponieważ opuścili go konserwatyści — i połączyci się z centrowcami, ponieważ dalej nie może prowadzić polityki przeciw liberalom.

O następstwach ustąpienia Bülowa, dziś jeszcze nie można nic mówić.

Przesilenie w prezydium parlamentu.

Berlin. Rozbicie się starego bloku odbiło się już w prezydium parlamentu. Wolno myślny wiceprezydent Kaempf otrzymał wezwanie, aby ustąpił. Spodziewają się, że także wiceprezydent Paasche w najbliższych dniach wygłosi konsekwencje z ostatnich wydarzeń. Prezydentem komisji finansowej pozostanie hr. Stolberg, stanowisko pierwszego wiceprezydenta otrzyma centrum, a z którego stronnictwa wyjdzie drugi wiceprezydent komisji — jeszcze nie jest rzeczą pewną.

Z Izby panów.

(Telegr. „N. Reformy”).

Wiedeń, 27 czerwca.

Wybór do Delegacji.

Izba panów wybrała wczoraj do delegacji, między innymi A. Jędrzejowicza, Madejskiego, A. Wedzickiego, a jako zastępcę Stan. Stadnickiego.

Budżet.

Nastąpiły obrady nad budżetem. Po referacie Niebauer, b. Skene wskazał, że już obecnie stoimy przed deficytem, który w roku przyszłym jeszcze silniej się zaznaczy.

Dr Grabmayr sądzi, że parlament ludowy nie odpowiedział żywym oczekiwaniom. Mowca występował przeciw instytucji ministrów-radałów i wyraził życzenie, aby nierozważna waśń narodowościowa w państwie, już raz została zażegnana.

Dr Randa omawia kwestję językową w Czechach, solidaryzując się z wywodami Grabmayera.

Ks. Schwarzenberg chwali rząd z powodu wykluczenia polityki z administracji.

Prezydent ministrów Bienenrth wskazuje jako na rzecz korzystną okoliczność, załatwienie przez Izbę posłów budżetu, w czym jest zasługa także stronnicy opozycyjnych, które słusznie uznają, że uniemożliwienie obrad budżetowych nie tyle zwraca się przeciwko rządowi, — jak oznaczaloby porażkę parlamentaryzmu. Narodowy kompromis jest w Austrii koniecznością, rząd zachowa jednak w tej sprawie najuczepniejszą bezstronność, a specjalnie pragnie uchronić organizm urzędniczy od ujemnych wpływów. Szczególnie doprowadzić należy do pokoju w Czechach i rząd starać się będzie o zbliżenie obu stron. W końcu podnosi b. Bienenrth konieczność uregulowania międzynarodowych stosunków handlowych z krajami południowo-wschodnimi.

Minister skarbu Biliński oświadczył, że nie da się zaprzeczyć, że sytuacja finansów państwowych jest złą i że dzisiaj znajdujemy

się w formalnym deficycie, jednakże nie można podzielić pesymistycznego zapatrywania p. Skene'go co do opłakanej sytuacji finansowej. Minister nie widzi, aby groził deficyt setek milionów. Nie wierzy, abyśmy w roku następnym mieli skontrahować bez względu na zagranczną sytuację miliard długów. Zdobyć nowych dochodów było koniecznem. Minister broni swych przedłożen podatkowych, omawia położenie rolnictwa (gorzelnie) i zbija twierdzenie, jakoby nie popierał przemysłu. Następnie omawiał minister sprawy naftowe i zaznaczył, że w swym programie wyraźnie powiedział, że do obecnego planu nie jest włączone socjalne ubezpieczenie i reforma wojskowa. Mowca nawet dokładnie nie wie, co to będzie kosztowało; co się tyczy ubezpieczenia socjalnego mówią o 120 mil. Nie wiadomo też jeszcze, co będzie kosztowała reforma wojskowa. Nie można więc od ministra wymagać, by już teraz przychodził z nowymi podatkami na te cele.

Następnie przyjęto w drugim i trzecim czytaniu budżet i ustawę finansową.

Po załatwieniu kilku innych spraw — posiedzenie zamknięte.

Telegramy

z dnia 27 czerwca.

Napad pod Kielcami.

Kielce. Wczoraj po południu na szosie, wiodącej z Kielc do Buska, napadnięto na generała żandarmerii Sittina, jadącego z rodziną. Młodsza córka, uczennica gimnazjum, padła zabita na miejscu. Generał ciężko zraniony. Zabójców nie wysledzono.

Sytuacja w Wiedniu.

Wiedeń. W kołach niemieckich sądzi, że stanowisko południowych Słowian nie wyklucza jeszcze korzystnego wyjścia z sytuacji. Tembardziej, że i w Unii słowiańskiej znajdują się stanowiący przeciwnicy niedopuszczenia do obrad nad ustawą upelnomocniającą. „N. Fr. Presse” donosi, że pos. Sustersicze konferował wczoraj z ministrem spraw zagranicznych bar. Kereuthalem. Przyjmując tu, że konferencja ta dotyczyła załatwienia ustawy upelnomocniającej.

Audycenja Lukasa.

Wiedeń. Cesarz przyjął wczoraj na posłuchaniu dra Lukasa; wysłuchawszy jego petycji, wyraził cesarz życzenie, aby do dalszego rozporządzenia pozostał w Wiedniu.

Rewelacje Mitrowicza.

Grac. „Grac. Tagespost” donosi z Raguzy: Poseł do Sejmu Mitrowicz ogłasza sensacyjne szczegóły, dotyczące Jerzego Nasticia, którego broszura stała się — jak wiadomo — przyczyną procesu zagrzebskiego o zdradę stanu. Według oświadczeń dra Mitrowicza, kanclerz gabinetowa otrzymała w r. 1906 pismo z wezwaniem, aby Austro-Węgry wysłały wojsko do Bośni i Hercegowiny, w przeciwnym razie 80.000 mieszkańców tam poddanych austriackich zginie. Autorem tego listu był Nasticz, który też kierował serbskimi demonstracjami w Sarajewie w roku 1906.

Przeciw podróży.

Rzym. Socjaliści zamierzają wkrótce zgromadzenie wszystkich stowarzyszeń socjalistycznych, anarzystycznych i republikańskich, aby poczynić przygotowania przeciw zamierzonej podróży cara do Włoch.

Nowy minister.

Konstantynopol. Młodoturcki poseł Dżawid zamianowany został ministrem skarbu.

Zapowiedź stanu oblężenia.

Salonika. Minister spraw wewn. polecił poczynić przygotowania do zaprowadzenia stanu oblężenia w wilajecie salonickim.

Nowa sensacja w Ameryce.

Berlin. Donoszą tu z Nowego Jorku: Zamordowanie Siglówny ustępuje na drugi plan wobec nowej sensacji. Z morza wyciągnięto wczoraj zwłoki kobiety nazwiskiem

Tak powabna!

Tak piękna!

Tak szczęśliwa!

jestem, odkąd myję się mydłem »Dyana«. Tak mówią tysiące Pań!

Dlaczego?

Dlaczego?

- 1) Ponieważ mydło Dyana zmywa z twarzy i rąk nie tylko brud, lecz także piegi.
- 2) Ponieważ mydło Dyana zmywa z twarzy nie tylko kurz, lecz także wszelkie wypryski.
- 3) Ponieważ mydło Dyana nie tylko wydelikatnia i wybiela ręce, lecz także zmywa czerwoność z nosa, twarzy i rąk.
- 4) Ponieważ mydło Dyana zmywa także pot z twarzy, rąk i całego ciała.
- 5) Ponieważ mydło Dyana ma tak przyjemny zapach, że mycie się nim jest prawdziwą przyjemnością.

Puder Dyana.

Puder Dyana nie jest bynajmniej szkodliwy, przylega do twarzy wspaniale i równomiernie, gołem okiem nie można go dojrzeć, posiada bardzo miłą, delikatną woń, wskutek czego używają go nie tylko panie, ale też i mężczyźni.

Słoik szklany kremu „Dyana“ (do użytku w dzień i na noc) **K 1-50.** **Słoik szklany kremu „Dyana“** (do użytku na noc) **K 1-50.** **Wielki kawałek mydła „Dyana“** **K 1-50.** **Wielkie pudełko pudru „Dyana“** wraz ze skórą jelenią (białego, różowego, złotego) **K 1-50.**

Można dostać w całej Europie w aptekach, drogueryach i składach perfum.

Kto nie może dostać w miejscu swego zamieszkania, niech zamówi w składzie głównym:

Béla Erényi, aptekarz, Budapeszt, Károly-körút 528.

(Nawet najmniejsze zamówienia załatwia się zaraz za zaliczką).

4171 1 2

Chemiczne orzeczenia:

Potwierdzam niniejszem, że mydło Dyana i krem Dyana, które p. aptekarz Béla Erényi w Budapeszcie puścił w obieg, badałem i stwierdziłem, że nie zawierają żadnych dla skóry szkodliwych części. Sądząc z chemicznego składu, mogą je jak najlepiej polecić jako środki do pielęgnowania i czyszczenia twarzy i skóry.

Dr Jan Telbisz, chemik król. Sądu handl. i weksl.

Budapeszt, 18 marca 1907.

Ja niżej podpisany potwierdzam, że przy badaniu mydła Dyana, które mi przedłożył budapeszteński aptekarz Béla Erényi, nie znalazłem w nich ani trucizn metalicznych ani gryzących lub przy zewnętrznym użyciu szkodliwych składników, i dlatego wymienione środki piękności i do pielęgnowania skóry uznaję za nieszkodliwe; przeciw ich używaniu nie można przeto podnieść żadnego zarzutu.

Publ. chem. stacya doświadczalna

Dr Zygmunt Neumann, chemik król. Sądu handl. i weksl.

Budapeszt, 15 marca 1905.

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany
Józefa Kuleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miejscu i na prowincyi. Telefon 759. 234 48 0

Sklep
z trafiką, sprzedaje wódek flaszkowych, piwa, spirytusu do palenia i wiktuałów do sprzedania z wolnej ręki. Wiadomość: ul. św. Tomasz 33, w sklepie. 3563 3 3

Katalog
książek polskich z dziedziny **gospodarstwa wiejskiego**, wysyła za darmo **Księgarnia Polska we Lwowie**. 120 19 52

Rutynowana kasyerka
poszukuje posady w handlu. Zgłoszenia pod **N. W.** poste rest. Kraków. 3972 5 6

Panna
znająca stenografię, pisanie na maszynie, oraz inną czynności biurowe, poszukuje zajęcia. R. S. poste restante **Kraków**, za okaz. kwitu inser. 3594 3 3

Wózek używany na resorach, faelki, oraz kuce z uprzężą do sprzedania. T. Nawrocka, Półwieś Szarynec, ul. Kościuski 33, dom gminny, w podwórku. 4002

Osoba
inteligentna poszukuje miejsca jako towarzysza i opiekunka do starszej osoby. Zgłoszenia pod adresem **M. S. Zakopane**, Bystre 1. 6. 3957 4 6

4 pokoje i kuchnię
z łazienką i wygodami, balkonem na planty, do każdego pokoju osobne wejście z przedpokoja, oddam na czas od lipca do października pod korzystnymi warunkami. Ulica Straszewskiego 8, I piętro. 4058 2 3

Do wynajęcia
od 1 lipca dwa pokoje z kuchnią i łazienką. Ul. Szpitalna 17, II piętro. — Pokój parterowy. 4037 5 6

Pomocnik handlowy
fachowiec w dziale bielizny damskiej i męskiej, zdolny ekspedyent, znajdzie stałą posadę w magazynie Braci Sperber w Krakowie, Rynek 30. 4070 2 8

Morele, brzoskwinie, gruszek, wybierane, bardzo piękne okazy, 5 kg. za 3 K, prawdziwe hiszpańskie wiśnie, słodkie świeże czerwone, wielki agrest, 5 kg. za 2 1/2 K, wysyła **J. Müller**, właściciel winnicy, Kiskunhalas, Węgry. 3985 5 20

SALON „ARS“
ul. św. Jana 1, I p.,
otwarty codziennie, nie wyłączając świąt i niedziel, od g. 10-1 i od 2-5 pop. Wzbogacający ciągle nowymi dziełami sztuki najznakomitszych artystów. 243 9 0

Pokój frontowy
zaraz do wynajęcia na czas dłuższy lub krótszy. Krupnicza 16, II piętro. Tamże obiady tanie i smaczne. 3925 5 5

Dam 20%
od 4000 K pożyczki na bardzo rentowne przedsiębiorstwo. Kraków poste rest. Okazie. kwitu „N. Reformy“ Nr 492. 4082 2 8

Młoda inteligentna pani poszukuje miejsca towarzyszy do starszej pani na wyjazd do Królestwa Polskiego lub Litwy. Zgłoszenie: „Dla Towarzyski 316“ poste restante **Kraków**. 4081 3 3

Do wynajęcia
piwnica na skład. — Wiadomość: u stróża pod 1. 25, ul. Zwierzyniecka w oficynie na dole. 4096 2 3

Willa
umeblowana, o 3 pokojach, kuchni i pokoju na strychu, wraz z ogrodem, koleją, pocztą, telegrafem w miejscach, kąpiel w rzece Sole, jest na sezon letni za 300 koron do wynajęcia. Zgłoszenia do Zarządu dóbr w Rajczy. 4097 3 3

OSOBA młoda (lat 24), znająca się na kuchni i szyciu, poszukuje jakiejś posady, lub do starszych dzieci na wyjazd. Zgłoszenia pod „Osoba K. M.“ poste restante **Kraków**. 4098 2 3

Pomocnik handlowy
zdolny do podróży i pracy biurowej, znajdzie posadę natychmiast pod skromnymi warunkami. Zgłoszenia z podaniem dotychczasowych zajęć pod „Virus unitis“ poste restante **Kraków**. 300 2 2

Morele przewyborne, na wety i do smażenia, co dzień świeże wprost z drzewa, 5 kg. 3 K, wysyła **L. Altmeu, Kecskemet, Węgry**. 4085 2 15

PIEGI
usuwca całkowicie w przeciągu 7 dni
Ambra-crème Dra Christoff'a
Najlepszy nieszkodliwy środek do utrzymania czystości i upiększenia nery. — Prawdziwy tylko w oryginal. stoiskach, których opakowanie zaopatrzone jest za rejestrowanym znakiem ochronnym.
Cena K. 1-60, odpowiednie mydło 70 h.
Główne składy w Krakowie: **Wiktoria Redyk**, apt.; **H. Bartuski** i Sp., apt.; we Lwowie: **Zygm. Rucker**, apt.; w Erodoch: **Leo Kallir**, aptek.; w Nowym Sączu: **R. Jakubowski**, apt.; w Przemyśle: **M. Schwarz**, apt.; w Jarosławiu: **J. Wyszatycki**, apt.; w Tarnopolu: **M. Krzyżanowski**, aptek.; Dr **Jul. Franz**, aptek.; w Grodsku Jag.: **Ign. Heschel**, apt. Składy prócz tego we wszystkich aptekach i drogueryach.

Zmiana lokalu!
Niniejszem mam zaszczyt donieść, że istniejące od blisko pół wieku przedsiębiorstwo **I. Gal. Fabryka wyrobów marmurowych Fabiana Hochstima** (w Krakowie)
z dniem 1 lipca b. r. przeniesione zostanie 4071 1 10
na ulicę św. Krzyża 3 i 5 (zwane na Gródku).

Dziękując za dotychczasowe względy, upraszam o dalsze łaskawe poparcie, rezygnując za sumienne i staranne wykonanie powierzonych mi zleceń.

Zakład pogrzebowy odznaczony
JANA WOLNEGO najniższymi nagrodami
przy ul. św. Tomasza 1. 4, tuż przy placu Szczepańskim, Filia: ulica Kopernika 1. 6. — Telefon Nr 331.
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok ze wszystkich krajów europejskich. 12 149 0

Rymanów
Zakład zdrojowo-kąpielowy. Stacja kolei państwowej, stacja telegr. i pocztowa.

Najobfitsza szcawa słono-alkaliczna, jod i brom zawierająca, bogata w cenne składniki mineralne, ze zdrojów „Tytyusa“, „Klaudyi“ i „Celestyny“, odznaczona pierwszorzędnymi nagrodami na wystawach i zjazdach lekarzy i przyrodników. Zdrój „Klaudyi“ zastępuje żółkowiec słynne obce, bo niemieckie wody w Kissingen, mianowicie zdroje „Rakozy“ i „Pandur“, a nawet je przewyższa i jest skuteczniejszym od nich (gdyż zawiera dwuwęglan sodu, którego tamte nie zawierają).

Położenie uroczę wśród lasów szpilkowych, w otwartej przewiewnej dolinie. Leczenie kąpielami mineralnymi, rzecznymi, pićm wód, miasmem (massage), gimnastyką zwykłą i ortopedyczną i t. d. Prócz lekarza zdrojowego, ordynuje kilku lekarzy. Zakład posiada wszelkie nowożytnie udogodnienia.

Sezon trwa od 20 maja do 20 września i dzieli się na 3 okresy: I-szy od 20 maja do 20 czerwca; II-gi od 20 czerwca do 20 sierpnia; III-ci od 20 sierpnia do 20 września.

Ceny pomieszczeń i kąpeli w I-szym i III-cim okresie sezonu są znacznie niższe dla zamieszkujących wille zakładowe. — Ubodzy, zaopatrzeni nawet w świadectwa ubóstwa, nie mogą liczyć na żadne uwzględnienia w sezonie II t. j. od 20 czerwca do 20 sierpnia.

Wódę mineralną i sól jodobromową rymanowską do użytku wewnętrznego i zewnętrznego (t. j. do kąpeli, okładów i t. p.) rozsyła Zarząd na żądanie, przyjmując zamówienia na pomieszczenia i powozy do kolei, oraz wszelkich wyjaśnień udziela. 269 12 0

LOTERYA
na sanatorium nauczycielskie.

Cel tak bardzo doniosły, jak zdrowie nauczycielstwa, poczucie wdzięczności dla wychowawców młodego pokolenia, potrzeba społeczna, aby każdy nauczyciel mógł spełniać swe obowiązki, a wreszcie bardzo korzystny plan głównych i pobocznych wygranych, powinny zapewnić loteryi fantowej na budowę sanatorium dla **pięsiu chorych** nauczycieli, bez różnicy narodowości i wyznania, jak najwzrostniejszą poparcie.

Dochód z loteryi jest przeznaczony na sanatorium nauczycielskie, a więc groź każdy z lichwą odpłacany będzie, bo przyniesie zdrowie wielu jednostkom zdolnym do pracy kulturalnej i społecznej.

A sanatorium nauczycielskie, to gwarancja zdrowia nie tylko nauczycieli, ale i dźwiaty ich pieczy powierzanej.

Do tego dodać należy, że plan gry daje każdemu nabywcy nadzieję trzech głównych wygranych: w kwocie **15.000** koron, **9.000** koron i **3.000** koron, tudzież **5.000** pobocznych wygranych w postaci **5.000** fan-tów, łącznej wartości **70.000** koron. 1601 10 10

Losy po 1 koronie wszędzie do nabycia.

Prawnik IV r. przygotowuje do I. egz. hist.-prawniczego praktycznie na termin lipcowy lub jesienny pojedynczo lub w grupach. Warunki przystępne. Wyjadę na prowincję. Wiadomość w sklepie p. Konopnickiego, Kraków, Długa 33. 4103 2 3

Kinematograf
do sprzedania w handlu aparatów fotograficznych **A. Larisch**, ulica Szewska 1. 19. 4105 2 6

Uczeń VII. kl. gimn.
poszukuje lekcyi przez wakacje. A. S. poste rest. **Kraków**, za okaz. kwitu inser. 4110 2 5

Osoba inteligentna w średnim wieku, znająca krawieczkę, przyjmie miejsce do wyjazdu, obejmuje zarząd domu lub opiekę nad dziećmi. Wiadom.: Chłapkowa, ul. Biskupia 1. 12, **Kraków**. 4113 2 3

W Poroninie
lub w Zakopanem poszukuję od lipca pokoju z całem utrzymaniem. Zgłoszenia: **Kostrzewski, Sambor**. 4115 2 2

Mieszkanie letnie
dwa pokoje, kuchnia, las i rzeka obok, ma do wynajęcia obszar dworski Toporzyska, p. Jordanów. 4118 2 3

Do wynajęcia
3 pokoje, przedpokój i kuchnia, pokój, nysza i kuchnia na II piętrze od 1 lipca przy ul. Pędzichów 1. 23. Wiadomość tamże. 4129 2 4

Polka w średnim wieku, znająca jez. franc., niem., muzykę, stara się o posadę stałą lub na lato. Ma rekomendacye. **Kraków**, Karmelicka 36, II piętro. Sekretarka kursów im. Baranickiego. 3559 3 3

Lodownia
większa, z 4-ma przedziałami, firmy Holinger w Wiedniu, okazynie tanio do sprzedania. Ogł. dać można: **Wiślna 4, u ślusarza**. 4134 2 3

Uczeń VII kl. gimn.
przyjmie lekcyę na wsi na czas wakacyi. Zgłoszenia pod „Uczeń“ przyjmując Administracya „N. Reformy“. 299 6 0

Zdolnego operatora retuszer
na sezon zatrudni zakład fotograf. A. Szuberta. Zgłoszenia: ul. Krupnicza 7, **Kraków**. 3397 2 3

ALFONS GOSTKOWSKI
przez Izbę handlową i przemysłową we Lwowie mianowany i przez c. k. Namiestnictwo potwierdzonej zaprzysiężony **senzal**

dla sprzedaży i kupna ropy, wosku ziemnego i produktów tych minerałów. Jako urzędnik publiczny pobiera przy transakcyach ściśle oznaczoną a zatwierdzoną przez c. k. Namiestnictwo opłatę senzala. Udziela swej klienteli rzeczowych i wiarygodnych informacji w zakresie przemysłu naftowego wchodzących. Biuro: **Lwów**, plac Smolki 4. Tel. 1059 i **Drohobycz**. 121 16 0

Założony w r. 1872
Zakład artystyczno-kamieniarski BRACI TREMBECKICH
Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462,
podejmuje się wykonania grobowców i pomników, tak w miejscu jak na prowincyi, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu. 81 130 300

Ul. Sławkowska 1. 24
(dom XX. Emerytów przy kościele św. Marka)
Zakład krawiecki oraz skład sukien i kurtów, przeważnie z fabryk angielskich pod firmą **ANDRZEJ BERNACEI**
ma zaszczyt zawiadomić P. T. Publiczność, że doborowe materiały najnowsze już nadeszły. Wybór duży. Ceny przystępne. Wszelkie zamówienia w zakres krawiectwa wchodzące wykonuje trwale, gustownie i rzeczywiście tanio, zajmując bowiem lokalność oddleglejszy od Rynku a więc tańszy, jest w możności ceny obniżyć. Specjalista w strojach narolowych (kontusze, żupany, czamary). Również wypożycza kontusze, karazy i sukmany. 2741 22 0

Dr D. Feurereisen
advokat w Białej,
poszukuje **koncyplenta**. Posada do objęcia 15 lipca. 4087 3 3

Kilka inteligentnych panienek
uczęszczających do szkół, przyjmę na utrzymanie pod przystępnymi warunkami. Pomoc w nauce, fortepian, konwersacya francuska i niemiecka na miejscu. Wiadomość: **Kraków**, ul. Stachowskiego 26, I p., u b. właścicieli domu. 3806 3 3

Fabryka gipsu z dziesięciomorgowym terenem gipsowym na Krakowie, korzystnie do wydzierżawienia. — Adres: **Franciszek Rzymek, Podgórze**, ul. Długosza 1. 15. 3953 2 3

Wyrób mebli giętych
Braci Tercyarzy św. Franciszka
posługujących ubogim

w **Krakowie**, **Kazimierz**, ul. **Krakowska 47**
poleca po cenach przystępnych wyroby swoje z drzewa giętego, jako to: krzesła, fotele, bujanki, kanapy, taburety biurowe i salonowe, tak wypłatane jakoteż z siedzeniami fornerowymi a politurowane na kolor orzechowy, mahoniowy, palisandrowy lub hebanowy. Wszystkie krzesła dla trwałości są zaopatrzone poręczkami.

Krzesła do naprawy i politurowania zabiera na żądanie wózek transportowy i odwozi naprawione i odnowione jakoteż nowo zakupione.

Krzesła i stoły do wypożyczenia są zawsze na składzie. 128 25 0
Na żądanie wysyła się cenniki.

IGNACY SOBOLEWSKI

w Krakowie, przy ul. Grodzkiej 1. 3.

Magazyn Towarów Bławatnych

i gotowej Konfekcji damskiej, oraz Pracownia sukien pod fachowym zarządem.

Towar doborowy. Ceny umiarkowane.

UWAGA: Magazyn w niedziele i święta zamknięty.

52 71 0

DROGUERYA

Stanisława Tomaszewskiego

magistra farmacyi

241 2 0

przy ul. Zwierzynieckiej 1. 4

poleca Szan. Publiczności w najlepszym gatunku, po bardzo niskich cenach różnego rodzaju grzebienie, szczotki dla Pań i Panów tak do czesania, jakoteż do ubrań i obuwia, szczoteczki do zębów, paznogi, wąsów. Wyroby gumowe, ceratki dla dzieci, termometry, gąbki, pasty do obuwia, do czyszczenia metali. Duży wybór pędzli, emalii i farb do podłóg.

Towarzystwo Stolarzy w Kalwarii Zebrzydowskiej

Poleca P. T. Publiczności swój obficie zaopatrzony

Skład mebli i wyrobów tapicerskich

w Krakowie, ul. Wiślna 1. 3.

Wyroby krajowe i własne.

Mebel z drzewa suszonego w suszarniach parowych.

Gwarantuje jakość. Urządzenia pensjonatów i zakładów kąpielowych.

Dział tapicerski prowadzi znany tapicer p. Alfons Wawrzecki.

— Pośredników nie mamy.

7 84 0

Dwóch czeladników kolodziejskich

otrzyma robotę w każdej chwili w pracowni Józefa Rożdżńskiego, ulica Retoryka 1. 11 w Krakowie. 4153 1 2

Inteligentna Niemka

poszukuje posady na wieś do dziei lub starszej osoby na czas wakacji. Umie także haftować. Zgłoszenia pod „Praca 146” poste restante Kraków. 4156 1 2

Sok malinowy i wiśniowy

z górskich owoców, aromatyczny i prawdziwy, oraz cytrynowy, 5 kg. za 7 koron franko! wysyłają:

M. Schlosser i S. Tarnawski

w Krakowie, Wolska 1. 19. Przy większych odbiorach specjalne oferty. 4109 1 7

Zakład stolarski

wraz z narzędziami z powodu słabości właściciela jest do sprzedania. Ulica Zwierzyniecka 10. 4162

Falszywa pogłoska.

Doszło do mojej wiadomości, że rozsiewają pogłoskę, iż nabyłem realność na Kazimierzu, którą nazywają domem Jabłonowskiego. Widać, że ktoś ma interes w rozsiewaniu tej pogłoski i spekuluje w tym celu, aby kogoś oszukać. Otóż oświadczam, że nigdy nie miałem zamiaru tego domu kupić, i wogóle nie chcę kupić żadnego domu, nawet na najlepszych warunkach. Zarazem zawiadamiam wszystkich pośredników, aby nie zgłaszały tego rodzaju fałszywych doniesień.

M. Araten.

Towarzystwo ubezpieczeń

poszukuje młodego praktykanta z ukończoną szkołą wydziałową lub niższą średnią, w wieku do lat 16. Zgłoszenia pisemne do fachu pocztowego 1. 15. 4076

WIKTOR BARABASZ

skład fortepianów, pianin i harmonium, poleca 121 142 0

najlepsze instrumenta firm krajowych.

Wyłączne zastępstwo fabryk Bosendorfera, Ehrbana, Wirtha, Kottwicka. Zarazem najpraktyczniejsze krzesła do fortepianów.

Świetny interes!

Szukam nabywcę na sklep w Borzęcinie. — Znajduje się towar bławatny, żelazny i inne. Istnieje 13 lat. Zbyt roczny za K 35.000. Zapas towarów około K 15.000. Gotówki trzeba K 8.000. Szukam nabywcę na ten sklep, z powodu, że zostałem Dyrektorem w Towarzystwie Kredytowym w Brzesku. Ch. Kanner, we własnym domu w Borzęcinie. 4135 2 3

L. 1178/akc. 4154 1 3

Ogłoszenie licytacji.

Gmina miasta Krakowa rozpisuje niniejszym publiczną licytację na całkowite wybudowanie stajni dla trzody chlewniej na miejskiej centralnej targowicy t. j. w realności Lk. 489 Dz. VIII w Krakowie.

Plany przeglądać, oraz formularze ofertowe i wyjaśnienia otrzymać można codziennie w „Biurze technicznym dla budowy rzemioł” przy ul. Kopernika 1. 1, I p., w godzinach urzędowych między 9-ta rano a 1-szą w południe.

Oferty zaopatrzone marką stemplową na 1 K, oraz kwitem depozytowym poświadczającym, iż tytułem wadium złożono w Kasie miejskiej najmniej 5%, ceny oferowanej, składać można na ręce Naczelnika Administracji akcyzy.

Ostatni termin do składania ofert upływa we wtorek dnia 6 lipca b. r. o godzinie 12-tej w południe, o której to godzinie nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Administracja akcyzy miejskiej. Kraków, dnia 23 czerwca 1909.

Pierwszy krajowy, hurtowny i częściowy skład gramofonów

Józefa Wekslera.

Lwów

Sykstuska 2. Tel. 2033 II.

Odnaczony na wystawie jubileuszowej najwyższemu odznaczeniem GRAND PRIX.

Kraków

Grodzka 71. (obok Wawelu).

Jezeralne zastępstwo Akc. Tow. Gramofonów z marką „Piszący Aniołek”. Poleca swoje stanowczo bez szmeru grające gramofony uznane przez pierwszorzędnych znawców za najlepsze i najtrwalsze. Korzystna wymiana płyt. Części składowe i warsztaty reperacyjne na miejscu. 186 26 0

Gramofon koncertowy z 10 płytami 60 koron.

Cenniki darmo i opiatnie. Przeróbka lub zamiana Pathéfonów na Gramofony, oraz wielki wybór Pathéfonów i płyt.

C. SZCZURKOWSKI

... KRAKÓW, GRODZKA 2. ...

poleca w wielkim wyborze

Gry i zabawki ogrodowe — Piłki nożne (Fottbal) — Piłki gumowe — Rakiety — Krokiety.

NOWOŚCI: Diabollo — Disbollo — Alla.

Ceny niskie.

Towar doborowy.

237 26 0

PALARNIA KAWY

poleca szczególnie

i hurtownie

wyborowe gatunki

Kawy palonej

najnowszym

i najlepszym spo-

sobem za pomocą

„gotującego powietrza”

po cenach

najniższych.

M. JAWORNICKI

25 63 0

Na raty

najnowszej konstrukcji, ulepszone Sintera maszyny do szycia, haftu i do wszelkiego przemysłu, z fabryki światowej sławy, poleca pierwszorzędna, znana z rzetelności firma:

R. PAWŁOWSKI

w Krakowie, Rynek 18,

dostawca wielu Stowarzyszeń zarobk., Związku urzędników państw., i Centrali Zakupu dla oficerów i urzędników.

Cenniki z historią maszyn darmo i opiatnie.

Uwaga: C. i. k. austro-węg. Konsulat stwierdził, że firma Singer Co. wyrabia swoje „oryginalne” maszyny w Wittenberdze, pruskiej prowincji Brandenburg, zaś kierownictwo handlowe posiada w Hamburgu. Jest to więc firma niemiecka, którą „Straż Polska” zaliczyła do bojkotu. 216 11 0

Artystyczne, skromne i wykintne umeblowanie

Józef Sperling, Kraków

ul. Dunajewskiego 7 (Podwale 14)

Kompletne urządzenia pokoi i dekoracje wewnętrzne w wielkim wyborze. 307 1 0

Słuchacz farmacyi

ewentualnie ukończony Aspirant, któryby chciał uczęszczać na Uniwersytet, znajdzie zaraz posadę w aptece w Krakowie. Zgłoszenia listowne pod „Studentant” przyjmuje Administracja „N. Reformy”. 3930 5 0

Zamówienia na znakomite

Wina Szampańskie

firmy

de Lizeuil et Cie w Epernay (Francja)

w gatunkach: Carte d'Or 1/2 Sec, Carte Blanche Sec, Cuvée Réservee »Dry«, Cuvée Réservee »Brut« Grand vin, przyjmuje zastępstwo na Galicję zachodnią

Dom handlowy J. Wentzl w Krakowie, Rynek 19

oraz

GENERALNA AGENCJA DLA AUSTRO-WĘGIER

w Krakowie, ul. Siemiradzkiego 6. 3159 8 0

Kupujemy tylko wyroby krajowe!

Wyroby lniane

Tkalni mechan. „Krosno” w Krośnie

jakoto:

132 24 0

Płótna domowe 1/2, bielone z ręcznej przędzy, krośniaki, płótna apretowane na bieliznę różnej cienkości, bielone i apretowane na prześcieradła w jednej szerokości, szare cienkie i grube, krawieckie, dreluchy szare, mundurowe i liberyjne, dreliszki na ubrania, ręczniki metrowe i pasowane, ściérki, chusteczki, fartuszki i portyery lniane, obrusy metrowe i t. p.

Do nabycia we wszystkich większych handlach.

Tkálnia podejmuje się wszelkich dostaw w zakres tkactwa wchodzących.

95 24 0

Barzo wielka ilość osób polecała swoje zdrowie i takowe utrzymuje przez używanie

PIGULEK PRZECZYSZCZAJĄCYCH

D- CAUVIN'A

Środek popularny od dłuższego czasu, ekonomiczny, łatwy do użycia. Czystując krew, daje się zastosować prawie we wszystkich chorobach chronicznych jakoto: liszaje, reumatyzm, przestarczałoty, katar, dreszcze, zatkania, zanik pokarmu u kobiet, gruźlica, osłabienie nerwów, brak apetytu, w wszelkich zapaleniach, młodościach, anemii, złem trawieniu i powolnym funkcjonowaniu żołądka.

PIGULEKI CAUVIN są do nabycia we wszystkich większych aptekach świata, w PARYŻU: Faubourg Saint-Denis, 147

Wśród lasów i gór

mieszkając przez lato, przyjmę na mieszkanie z troskliwą opieką młodzież szkolną z dobrych domów, lub dorosłe osoby. Adres: „Lasy” poste restante Kraków. 3710 3 0

Wózek

i faeton używane oraz nowy wózek resorowy półkryty do sprzedania. Stefan Mudry, Franciszkańska 4. 3947 5 6

Dwa powozy

używane są do sprzedania w zakładzie rymarskim Piotra Parafrńskiego w Krakowie, ul. Długa 1. 34. 4014 3 3

Siwe włosy!

znikają natychmiast po użyciu środka W. Seegera „Nuxol” lub „Pigmentin”

Kto chce je usunąć powoli i nieznacznie, niech użyje środka

W. Seegera „Nuancin”

przetworu przeźroczystego jak woda, podobnego raczej do wody na włosy.

Komu wypadają włosy lub ma łupież (łuski) na głowie, niech używa wody

W. Seegera balsamu brzożowego

który zawiera czysty, leczący sok brzoży.

Jedynie prawdziwe wyroby W. Seegera, Wiedeń, VII 1. — Warszawa: Składy we wszystkich aptekach, drogueryach, lepszych perfumeryach i zakładach fryzjerskich. 4083 2 40

Dra Czopa Zygmunta

w Jaworzu (Śląsk austr.), stale od lat 15 ord.

Zakład hydropatyczny

w b. r. zupełnie odnowiony. Kąpiele gazowo-węglowe, solankowe i t. p., elektryzacja, masaże, dytetyka, klimatyka, leczenie ściśle indywidualne. Słynny, rozległy park. Wyjaśnienia na żądanie. 263 6 7

Czereśnie, wiśnie

wielkie, słodkie, wysyła 5 kg. za K 2-50 Jan Valtmajer, właściciel winnic, Kiskunhalas, Węgry. 4028 5 10

L. 6523.

4116 2 4

Obwieszczenie.

Magistrat miasta Podgórze w myśl uchwały Rady miejskiej z dnia 17 czerwca 1909, rozpisuje niniejszym licytację ofertową na budowę szkoły ludowej w Podgórzu, której koszt wyniesie mają około 170.000 koron, z terminem do wniesienia ofert dnia 20 lipca b. r. do Magistratu do godziny 2 przed południem.

O budowę tę ubiegać się mogą tylko koncesjonowani budowniczowie. Wadium przy składaniu ofert wynosi 5% od sumy powyższej w gotówce lub w książeczce Kasy oszczędności miasta Podgórze.

Blizsze warunki oraz wzór ofert można przejrzeć w Magistracie w godzinach urzędowych.

V. Burmistrz:

Sz. Kaczmarzski m. p.

Dom z parcelą

na Zwierzynku, nadająca się pod wille, do sprzedania. Wiadomość: Zwierzyniec 1. 77 w Zakładzie ślusarsko-mechanicznym, nad Wisłą. 4053 5 8

Szkola buchalteryi

STANISŁAWA BURNATOWICZA

Kw. e. k. Urzędnika rachunkowego państw., sądowego i związek. Instruktora Stowarzyszeń zarobkow. i gospod., byłego dyrektora takiego stowarzyszenia

przygotowuje do egzaminów z rachunkowości państwowej i buchalteryi kupieckiej pojedyn. i podw. pod bardzo przystępnymi warunkami. Za skuteczny wynik nauki rezygnuje. Zgłoszenia w Biurze buchalteryjnym przy ulicy Floryańskiej 1. 55. od 9 do 1 i od 3 do 7. Należy można rozpocząć każdego czasu. — Biuro i szkoła pisania na maszynach i biuro buchalteryjne. 1977 34 0

Katalog

utworów dramatycznych jedno i więcej aktowych dla teatrów amatorskich, wysyła za darmo Księgarnia Polska we Lwowie. 118 19 52

Panna lub wdowa

potrzebne zaraz do ekspedycji. Inteligencya i ładne, szybkie pismo konieczne.

Zgłoszenia: Zakład „Ferment”, ul. Podwale 5, od 6—7 po poł. 4140 2 3

Uczeń

z ukończoną II kl. realną lub gimn. znajdzie umieszczenie w zawodzie cukierniczym w Cukierni Lwowskiej Jana Michalika w Krakowie, Floryańska 45. 4144 2 15

Mieszkanie letnie

w Korabnikach 1. 12, tuż przy Skawinie, każdego czasu do wynajęcia. Wiadomość na miejscu u Józefa Szczurka. 4100 2 4

Starszy praktykant

zostanie zaraz przyjęty do handlu korennego. Wiadomość: Karmelicka 46. 4075 3 3

1000 kg. miodu

- czysto pszczełnego -

kupi zaraz 309 2 10

Wojciech Olszowski w Krakowie

Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej.

Potrzebna dama

posiadająca 8 do 10.000 K, do prowadzenia rachunków i kasy fabrycznego przedsiębiorstwa. Pensya 1000 K rocznie i 10% czyst. zysku. Wiadomości nieterminowane, praca b. mała. — „Okaziecielowi” 20 kor. ser. 1193 Nr 0146054 poste restante Kraków. 3910 4 8

Poszukuje się 4032 3 4

tlustej gliny,

głębokiej, w celach fabrycznych, w Galicji zachodniej po Przemyśl. Pięciokilowe próbki niefrankowane proszę wysyłać: Portyer hotelu Bristol, Tarnów.

Wdowiec

reżysier, zarządzający pracownią, na stałej posadzie, z uposażeniem 2.000 K rocznie, z bezpłatnym mieszkaniem, opłat, światłem, ożeni się ze starszą osobą 40—55 lat, posiadającą kapitał, wszechstronnie wykształcenie w zawodzie kobiecym (krawieczyna, modniarstwo), lub posiadającą wyrobiony interes w Krakowie. — Zgłoszenia pod K. K. 19. przyjmują Admin. „N. Reformy”. 3888 5 8

Pierwszorzędne dekoracje i urządzenia.

Odnaczony medalem i krzyżem.

Zakład pogrzebowy Józefy Horakowej

Kraków, ul. Mikołajska 14, filia ul. Zwierzyniecka 32. — Telefon Nr. 248.

pod kierownictwem Antoniego Horaka em. ck. oficjara policyi.

Największe składy trumien metalowych, dębowych, wieńców etc., przeprowadza przewóz zwłok, ekshumacje itp. — Ceny umiarkowane. 168 59 0